

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Ecologische inventarisatie Hofsteeweg 2-4, Collendoorn

projectnummer: 115.00.10.40.00

Onderwerp: Ecologische inventarisatie Hofsteeweg 2-4

Datum: 12-02-2020

KADER

De initiatiefnemer is voornemens om in het kader van een rood-voor-rood regeling agrarische bebouwing te slopen om vervolgens vier gebouwen op deze locatie terug te bouwen aan de Hofsteeweg 2-4 in Collendoorn. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel van de inventarisatie is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het projectgebied ten behoeve van de inventarisatie op 23 januari 2020 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: mistig, droog, circa 2 °C en geen wind.

PROJECTGEBIED

Het projectgebied is gelegen in het landelijk gebied ten noorden van Hardenberg en betreft twee woonhuizen met drie schuren, een stal en een open kapschuur (zie figuur 1). Ten noorden, oosten en westen grenst het projectgebied aan graslanden en akkers. Aan de zuidzijde grenst het aan de Hofsteeweg.

Het woonhuis aan de westzijde van het projectgebied is opgetrokken uit baksteen en heeft een zadeldak bekleed met dakpannen. De schuur aangrenzend aan het woonhuis aan de westzijde van het projectgebied is opgetrokken uit baksteen en heeft een rieten dak met een gedeelte pannendak.

Het woonhuis aan de oostzijde van het projectgebied is opgetrokken uit baksteen en damwandplaten en heeft een zadeldak bekleed met golfplaten. De open kapschuur aan de noordoostzijde, die tegen het woonhuis aangebouwd is, is opgetrokken uit metalen damwandplaten en is bekleed met een golfplaten dak

De meest zuidelijke schuur is opgetrokken uit baksteen en hout en is bekleed met een golfplaten dak. De middelste schuur is opgetrokken uit baksteen en is eveneens bekleed met een golfplaten dak. De

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Vaart NZ 50, 9401 GN Assen T 0592 316 206

E info@bugelhajema.nl W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen, Leeuwarden en Amersfoort

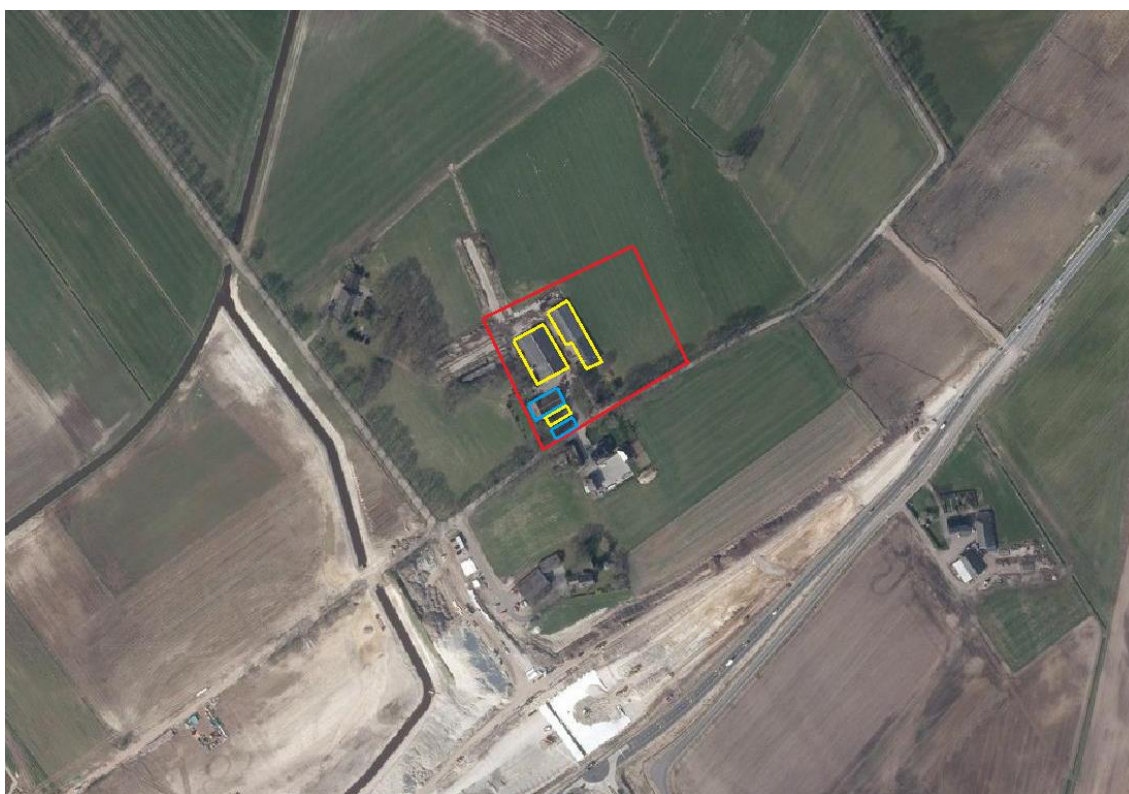

koeienstal aan de noordwestzijde van het gebied is opgetrokken uit baksteen en is bekleed met een golfplaten dak. Daarnaast staan in het plangebied nog een theehuisje en schuurtje.

Rondom de bebouwing is verharding aanwezig om deze bereikbaar te maken. Verder is rondom de bebouwing vegetatie en opgaande beplanting aanwezig, zoals delen gazon, tuinbeplanting en enkele bomen. Permanent oppervlaktewater is niet aanwezig.

De ontwikkelingen bestaan uit de sloop van het theehuisje en schuurtje naast de woning aan de westzijde van het gebied, één schuur, één stal, de kapschuur en de aangrenzende bedrijfswoning (zie figuur 1). Verder zullen twee nieuwe huizen en twee nieuwe schuren worden gebouwd.

Figuur 1. Locatie van het projectgebied (rood). Te slopen bebouwing is weergegeven in geel en te behouden bebouwing is weergegeven in blauw. (Bron kaartachtergrond: ruimtelijkeplannen.nl)

Figuur 2-7. Impressie van het projectgebied op 23 januari 2020. Linksboven het aanzicht op het projectgebied vanuit het zuiden. Rechtsboven het aanzicht op de te slopen schuur aan de westzijde van het gebied. Links midden het woonhuis vanuit het noorden. Rechts midden het aanzicht op de graslanden ten noorden van het projectgebied. Linksonder het woonhuis aan de oostzijde van het gebied. Rechtsonder het aanzicht op de kapschuur vanuit het zuidoosten.

Soortbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);

- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrictlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna ² (NDFF) via Quickscanhulp.nl³ (© NDFF - quickscanhulp.nl 06-02-2020 10:47:49) blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het projectgebied diverse beschermde diersoorten aanwezig zijn. Het betreffen vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren, een enkel reptiel, ongewervelden en amfibieën.

In het projectgebied zijn een aantal algemene gras- en plantensoorten zoals Engels raaigras, madeliefje en paardenbloem. Opgaande beplanting rondom de bebouwing op het erf bestaat uit soorten zoals eik, hazelaar en conifeer. De aangetroffen soorten duiden op voedselrijke omstandigheden. Beschermde plantensoorten zijn niet in de directe omgeving van het projectgebied bekend (Quickscanhulp.nl). Gezien de terreingesteldheid en voedselrijkdom zijn deze ook niet in het projectgebied te verwachten.

In de bebouwing zijn meerdere openingen in het pannendak van het westelijke en te behouden woonhuis waargenomen die mogelijk toegang kunnen bieden naar jaarrond beschermde nesten van de uit de directe omgeving bekende huismus en gierzwaluw (Quickscanhulp.nl). Daarnaast zijn in de te slopen schuur aan de zuidwestzijde van het projectgebied en de koeienstal aan de noordwestzijde van het projectgebied sporen van kerkuil waargenomen, zoals braakballen en uitwerpselen. De nest- en rustplaatsen van deze soort zijn ook jaarrond beschermd.

---

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het projectgebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het projectgebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt.

Door de provincie Overijssel aangewezen jaarrond beschermde nesten van categorie 2 en 3, die bekend zijn uit de omgeving (huis- en boerenwaluw), zijn niet waargenomen in de te slopen bebouwing. Aanwezigheid van nesten van deze soorten kan dus worden uitgesloten.

Ook in de bomen in het projectgebied zijn geen potentiële nestplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals roofvogels en roeken aangetroffen.

De woning biedt ook geschikte broedplaatsen voor spreeuw, een soort waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is als er onvoldoende alternatieven aanwezig zijn (categorie 5). Voor andere categorie 5-soorten zijn geen geschikte broedplaatsen aanwezig. Zo ontbreken nestgelegenheden voor hollenbroeders en is het projectgebied ongeschikt voor de weidevogels die in categorie 5 zijn opgenomen. De zwarte roodstaart heeft een voorkeur voor industrieterrein en moderne boerderijen, waar hoge zangposten aanwezig zijn. In deze kleinschalige agrarische omgeving wordt deze soort niet verwacht.

Het projectgebied kan een onderdeel vormen van het foerageergebied van een aantal soorten met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus, spreeuw, kerkuil en boerenwaluw.

Verder kunnen algemenere vogelsoorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn voorkomen in het gebied. Zo is een nest van houtduif waargenomen in de grote conifeer ten zuiden van het te behouden woonhuis aan de westzijde van het projectgebied. Verder kunnen algemene vogelsoorten als merel en vink tot broeden komen in de opgaande beplanting op het erf.

Uit de omgeving van het projectgebied is het voorkomen van verschillende soorten vleermuizen bekend, zoals laatvlieger, rosse vleermuis, gewone en ruige dwergvleermuis (Quickscanhulp.nl). Er zijn openingen aanwezig in het dak en tussen de daklijsten van de te behouden woning en schuur aan de westzijde van het projectgebied. Deze kunnen leiden tot verblijfplaatsen van vleermuizen. In de overige bebouwing of opgaande beplanting zijn geen openingen of holtes en spleten waargenomen die kunnen leiden naar verblijfplaatsen van vleermuizen. Ook zijn geen sporen van vleermuizen, zoals afgebeten vlindervleugels, aangetroffen in de schuren.

Verder is het projectgebied mogelijk onderdeel van het foerageergebied van de genoemde soorten vleermuizen. Aaneensluitende opgaande beplanting ontbreekt in het projectgebied waardoor het niet geschikt is als (belangrijke) vliegroute voor vleermuizen.

Het projectgebied vormt marginaal geschikt leefgebied voor een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals de uit de omgeving bekende soorten bosmuis en huisspitsmuis (Quickscanhulp.nl). Voor deze soorten geldt in de provincie Overijssel een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb.

Binnen een straal van een kilometer van het projectgebied is het voorkomen van niet-vrijgestelde boomarter, eekhoorn, egel, hermelijn, steenarter, wezel en bever bekend (Quickscanhulp.nl).

Nesten van eekhoorn en geschikte holtes voor boommarter in de bomen binnen het projectgebied niet waargenomen. Door het ontbreken van kleinschalig cultuurlandschap in en rond het project is geen geschikt leefgebied voor wezel en hermelijn aanwezig. Het projectgebied vormt geen foerageergebied of leefgebied voor bever, door het ontbreken van brede watergangen met bossen rond dichtbegroeide oevers. Geschikt leefgebied en/of verblijfplaatsen voor steenmarter zijn in de te slopen schuur en stallen wel aanwezig. Verder biedt de te slopen bebouwing geen geschikt leefgebied voor egel. Geschikt leefgebied voor deze soort in de tuinen rondom de woonhuizen, zoals beplanting die genoeg schuilmogelijkheden bieden, is wel aanwezig in het projectgebied.

Uit de omgeving van het projectgebied is het voorkomen bekend van enkele soorten amfibieën (Quickscanhulp.nl). Het projectgebied vormt geschikt landbiotoop voor enkele algemene amfibieënsoorten, zoals bruine kikker of gewone pad. Deze soorten kunnen zich voortplanten in de watergangen binnen het gebied. Voor deze soorten geldt in de provincie Overijssel een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb. Niet-vrijgestelde amfibieënsoorten zijn gezien de terreingesteldheid en het ontbreken van waarnemingen vanuit de omgeving niet in het projectgebied te verwachten.

Beschermde soorten uit de soortgroepen ongewervelden, vissen en reptielen zijn niet in het projectgebied te verwachten door het ontbreken van geschikt biotoop, zoals bosranden en houtwallen voor de uit de omgeving bekende grote vos en sleedoornpage. Geschikt biotoop voor levendbarende haegedis, zoals heide- en hoogveengebieden, zijn eveneens niet aanwezig in het projectgebied. Beschermde soorten uit de soortgroep vissen zijn niet in het projectgebied te verwachten vanwege het ontbreken van watergangen.

TOETSING

Er gaan mogelijk jaarrond beschermde nesten of verblijfplaatsen van kerkuil verloren als gevolg van de sloop van de schuur en koeienstal in het projectgebied. Nader onderzoek is nodig om aan- of afwezigheid van kerkuil in de te slopen bebouwing vast te stellen. Op basis van dit nadere onderzoek zal worden bepaald of een ontheffing voor de Wnb voor beschermde soorten noodzakelijk is.

Verder biedt het dak van de te behouden woning mogelijkheden voor huismus, gierzwaluw en spreeuw om in te broeden. Aangezien deze woningen behouden blijft zijn negatieve effecten op deze soorten uit te sluiten.

Het projectgebied is geschikt als foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten. Bij uitvoering van het plan verandert het projectgebied als foerageergebied voor deze vogels, zoals huismus, kerkuil, boeren- en huiszwaluw. Het project wordt echter niet geheel ongeschikt als gevolg van de werkzaamheden. Bovendien is in de omgeving van het projectgebied in ruime mate alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Daarnaast blijft voor categorie 5 vogels

(spreeuw) voldoende alternatief leefgebied aanwezig en bovendien gaan geen nestplaatsen van deze soorten verloren. De opgaande beplanting in het plangebied blijft zoveel mogelijk behouden.

Voor de overige vogelsoorten geldt dat, indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van algemene vogelsoorten kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Geschikte openingen die kunnen leiden naar vleermuisverblijfplaatsen in de te slopen bebouwing zijn niet aanwezig. Door de ontwikkelingen verandert het gebied als foerageergebied van vleermuizen, maar het zal niet volledig ongeschikt worden. Verder is in de omgeving voldoende alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. De ontwikkelingen hebben dan ook geen negatieve effecten op het foerageergebied van vleermuizen. Verder treedt als gevolg van de werkzaamheden geen negatief effect op ten aanzien van essentiële vliegroutes.

Bij uitvoering van het plan gaan mogelijk verblijfplaatsen van steenmarter verloren. Nader onderzoek is nodig om aan- of afwezigheid van kerkuil in de bebouwing vast te stellen. Op basis van dit nadere onderzoek zal worden bepaald of een ontheffing voor de Wnb voor beschermde soorten noodzakelijk is.

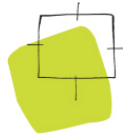
Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdierensoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen binnen de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Overijssel. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten

op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het nationale natuurbeleid. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Overijssel uitgewerkt in de Omgevingsvisie Overijssel en de bijbehorende Omgevingsverordening Overijssel 2018. Het NNN in Overijssel kent geen externe werking.

INVENTARISATIE

Het projectgebied ligt niet in of grenst niet aan een in het kader van de Wnb beschermd gebied. Het projectgebied ligt op een afstand van circa 10,5 kilometer ten zuiden van een in het kader van de Wnb beschermd gebied, te weten Natura 2000-gebied Engbertsdijksvenen. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als NNN is gelegen op circa 570 meter ten oosten van het projectgebied. Tussen het projectgebied en het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als NNN liggen voornamelijk agrarische gebieden en wegen.

TOETSING

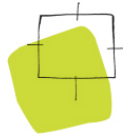
Het projectgebied ligt op ruime afstand van het Natura 2000-gebied Engbertsdijksvenen. Het projectgebied is gescheiden van de Natura 2000-gebieden door bebouwing, (water)wegen en agrarisch gebied. Gezien de afstand tot de Natura 2000-gebieden, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van het plan, kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten.

Over grote afstand kan in potentie sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Daarom is een AERIUS-berekening gemaakt waaruit blijkt dat bij aanleg en gebruik sprake is van een depositie van 0.00 mol N/ha/jaar op relevante Natura 2000-gebieden (zie AERIUS-berekening d.d. 06-02-2019).

Gezien de terreinomstandigheden, de afstand tot beschermde gebieden, de inrichting van het tussenliggend gebied en de aard van de ontwikkeling, kunnen met betrekking tot het voorgenomen plan negatieve effecten op het NNN worden uitgesloten. Deze inventarisatie is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie (d.d. 23 januari 2020) is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van de ontwikkeling een onvoldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Nader onderzoek naar aan- of afwezigheid van kerkuil en steenmarter in de te slopen bebouwing is noodzakelijk. Op basis van dit nadere onderzoek zal worden bepaald of een ontheffing voor de Wnb voor beschermde soorten noodzakelijk is.

Bij uitvoering van het plan dient daarnaast rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels.

Er treedt door de stikstofdepositie geen negatief effect op in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) beschermde Natura 2000-gebieden. Een vergunning van de Wnb is in het kader van de stikstofdepositie dan ook niet nodig.

Ten aanzien van andere aspecten treden als gevolg van het plan geen negatieve effecten op voor de instandhoudingsdoelstellingen van natuurlijke habitats en soorten van Wnb beschermde gebieden.

Een nadere analyse in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. Het plan heeft geen negatieve effecten op het NNN en is ook op het punt van provinciaal natuurbeleid niet in strijd met de Provinciale Omgevingsverordening.